

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/139/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200521
Dátum vydania rozhodnutia: 24.08.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7014200521.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci žalobcu U. T., bytom R., právne zastúpený JUDr. Michalom Feciľákom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti žalovanej: Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Komenského 50, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 06.03.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/53/2014-64 zo dňa 25.02.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/53/2014-64 zo dňa 25.02.2015 p o t v r d z u j e .

Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 177,86 Eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Feciľáka, advokáta, č. účtu IBAN: P., vedený v A., a.s., a to v lehote desiatich dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Odôvodnenie

I.
Predmet konania

Krajský súd napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku rozhodnutia podľa podľa § 250j ods. 2 písm. d) zákona č. 99/1963 Zb. (ďalej len „O.s.p.“) zrušil fiktívne rozhodnutie žalovanej zo dňa 06.03.2014, ako aj rozhodnutie žalovanej zo dňa 04.02.2014 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Zároveň uložil žalovanej povinnosť nahradiť trovy konania žalobcovi vo výške 410,90 Eur.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon o slobode informácií“) majú povinnosť sprístupňovať informácie tzv. povinné osoby. Ide o inštitúcie, resp. organizácie a v určitých prípadoch aj fyzické osoby, ktoré vykonávajú verejnú správu, rozhodujú o právach a povinnostiach občanov, hospodária s verejnými prostriedkami alebo vykonávajú činnosť vo verejnom záujme. Zákon o slobode informácií definuje kategórie subjektov povinných sprístupňovať informácie v ustanovení § 2 zákona o slobode informácií.

Právnickými osobami zriadenými zákonom sú napríklad Sociálna poisťovňa, Slovenská televízia, Slovenský rozhlas, Rada pre vyslanie a retransmisíu, Ústredie a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, Fond národného majetku SR, verejné vysoké školy alebo štátne účelové fondy (napr. Štátny fond rozvoja a bývania alebo Environmentálny fond).

Krajský súd uviedol, že z notárskej zápisnice N 106/2003, Nz 25638/2003 zo dňa 08.04.2003, ktorú si vyžiadal od žalovanej vyplýva, že zakladateľ žalovanej bol Fond národného majetku Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová ul. č. 27, 821 01 Bratislava. Keďže Fond národného majetku Slovenskej republiky patrí medzi povinné osoby podľa § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií, pričom z citovanej notárskej zápisnice je preukázané, že zakladateľom žalovanej bol Fond národného majetku Slovenskej republiky, preto žalovaná patrí medzi povinné osoby vyplývajúce z § 2 ods. 3 zákona o slobode informácií, nakoľko ide o právnickú osobu založenú povinnou osobou podľa § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaná je osobou povinnou podľa tohto zákona sprístupňovať informácie.

Vzhľadom na to, že v danom prípade žalovaná ako povinná osoba je právnickou osobou, bola povinná o odvolaní žalobcu rozhodnúť v zmysle § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Z doručenky nachádzajúcej sa v administratívnom spise žalovaného vyplýva, že odvolanie žalobcu bolo žalovanej doručené dňa 19. februára 2014. Keďže žalovaná o odvolaní žalobcu do 15 dní od doručenia odvolania nerozhodla, má sa za to, že dňa 06.03.2014 vydala rozhodnutie, ktorým podané odvolanie žalobcu zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila.

Poukázal na to, že povinnosťou správneho orgánu je zaoberať sa pri odôvodnení rozhodnutia všetkými skutkovými okolnosťami a vykonanými dôkazmi, vyvodiť z týchto dôkazov skutkové a právne zistenia a potom voľným správnym uvážením pri rešpektovaní zmyslu a účelu zákona a medzí, ktoré zákon stanoví, dospieť pri dodržiavaní logického výkladu k rozhodnutiu.

Konštatoval, že nakoľko žalovaná o odvolaní žalobcu nerozhodla do 15 dní od jeho doručenia, nastala fikcia vydania rozhodnutia, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie potvrdené (§ 19 ods. 3 zákona o slobode informácií). Ustanovenie § 19 ods. 3 citovaného zákona je potrebné vykladať tak, že nezbavuje správny orgán povinnosti riadne vykonať odvolacie konanie a rozhodnutie náležite odôvodniť, čím je všeobecne vo fiktívnom rozhodnutí naplnený nedostatok jeho preskúmateľnosti a nezrozumiteľnosti pre nedostatok dôvodov, keďže nemá obsahové a formálne náležitosti v zmysle § 47 zákona o správnom konaní. Pokiaľ rozhodnutie správneho orgánu neobsahuje odôvodnenie (fiktívne rozhodnutie žalovanej, pretože nebolo vydané v písomnej podobe, ho ani obsahovať nemohlo) je nutné ho kvalifikovať ako nepreskúmateľné pre absolútny nedostatok dôvodov. Judikatúra súdov kvalifikuje fiktívne rozhodnutie ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov už z jeho povahy (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sž/3/2011 zo dňa 03.05.2011). Z vyššie uvedených dôvodov preto súd zrušil fiktívne rozhodnutie žalovanej zo dňa 06.03.2014, ako aj rozhodnutie zo dňa 04.02.2014 a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

II.

Zhrnutie odvolacích dôvodov žalovanej

Proti rozhodnutiu krajského súdu podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie. Dôvodila tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal všetky dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností.

Uviedla, že je nesporné, že ich spoločnosť založil Fond národného majetku (ďalej len „FNM“), avšak založená právnická osoba nie je osobou povinnou automaticky iba titulom založenia zo strany FNM, ale je potrebné skúmať aj to, či FNM mal majetkovú účasť v tejto právnickej osobe v čase vydania rozhodnutia. Podľa žalovanej nie je vylúčené ani právne zakázané, že právnická osoba zriadená FNM sa neskôr stane súkromnou spoločnosťou bez majetkovej účasti FNM. Na túto spoločnosť iba z titulu jej založenia FNM nemožno aplikovať ustanovenia zákona o slobode informácií, ináč dochádza k

vymáhaniu informácií o činnosti spoločnosti v rozpore so zákonom. Uvedené sa vzťahuje aj na žalovanú, ktorá je súkromnou obchodnou spoločnosťou bez majetkovej účasti FNM, ktorá obchoduje na vlastné meno a vlastný účet.

Ďalej poukázala na to, že právny vzťah medzi jej spoločnosťou a FNM zanikol. Z uvedeného podľa žalovanej vyplýva nevykonateľnosť niektorých ustanovení zákona č. 211/2000 Z.z. napr. § 19 ods. 2 - určenie nadriadeného orgánu pre vybavenie žiadosti o poskytnutie informácií. FNM nemá k spoločnosti žiadne rozhodovacie ani kontrolné právomoci, dôsledkom čoho je absencia právomoci rozhodovať o prípadných rozhodnutiach.

Ďalej uviedla, že súd aplikáciou gramatického výkladu ustanovenia § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií v napadnutom rozsudku dospel k nesprávnemu právnemu záveru, otázku posúdenia vzťahu žalovanej a FNM mal posudzovať širšie vo vzťahu k možnej majetkovej účasti FNM. Súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal všetky dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, nakoľko mal vyžiadať od FNM informácie o aktuálnom majetkovom prepojení na žalovanú.

Zároveň poukázala na skutočnosť, že vymáhaním informačných povinností touto žalobou sa žalobca dopúšťa obchádzania ustanovení § 17 ods. 2, resp. 18 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z.z. Žalobca v minulosti požiadal, aby mu na vlastné náklady zamerala v teréne trasu verejnej kanalizácie a verejného vodovodu. Tejto žiadosti nebolo vyhovené s poukazom na to, že sa jedná o platenú službu, ktorú možno vykonať za odplatu v zmysle platného cenníka. Žalobca sa následne domáhal vykonania tejto služby cestou súdu podaním žaloby na Okresnom súde Prešov, č. k. 17C/27/2011-87. V súdnom spore žalobca neuspel, nakoľko sa domáhal splnenia povinnosti, ktorá nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, rozhodnutia či právneho vzťahu. Po tomto neúspechu sa žalobca opäť súdnou cestou domáha poskytnutia informácií ohľadne toho istého potrubia k tým istým parcelám, ale v zmysle zákona o slobode informácií, ktorý ukladá vybraným subjektom poskytovať informácie bezodplatne. Týmto postupom žalobca obchádza zákon tým, že sa domáha zadarmo informácií, ktoré štandardne poskytujú za odplatu. Uplatňovanie tohto postupu hraničí tiež so šikanóznym výkonom práva, kedy žiadateľ môže iba pokusom žiadať informácie k ním vybraným parcelám a túto žiadosť opakovať ľubovoľný počet krát k ďalším parcelám. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej

Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril podaním zo dňa 13.05.2015. Mal za to, že tvrdenia žalovanej neodôvodňujú nesprávnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, a považuje rozsudok krajského súdu za vecne a právne správny, ktorý krajský súd aj náležite a vyčerpávajúco odôvodnil.

Podľa žalobcu sa žalovaná mylí, ak namieta, že na takúto súkromnú spoločnosť iba z titulu jej založenia FNM nemožno aplikovať ustanovenia zákona o slobode informácií keďže je to v rozpore s ust. § 2 ods. 2 a 3 zákona. Za irelevantné je potrebné považovať aj tvrdenie žalovanej, že treba skúmať aj otázku, či FNM mal v čase vydania fiktívneho rozhodnutia majetkovú účasť v tejto právnickej osobe, keďže zákon o slobode informácií v ust. § 2 jasne definuje povinné osoby a z dikcie ust. § 2 vyplýva, že žalovaná patrí medzi povinné osoby a je právnickou osobou založenou povinnou osobou podľa ust. § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií.

V tejto súvislosti preto neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že je súkromnou spoločnosťou bez majetkovej účasti FNM, ktorá obchoduje na vlastné meno a na vlastný účel, keďže zákon č. 211/2000 Z.z. nevylučuje z okruhu povinných osôb tie spoločnosti, v ktorých neskôr po ich založení (povinnými osobami v zmysle ust. § 2 ods. 1 a 2) ku dňu podania žiadosti o sprístupnenie informácií, zakladajúce spoločnosti už nemajú majetkovú účasť.

Za irelevantnú považuje žalobca aj úvahu žalovanej, že: „... účel zákona predpokladá, že FNM má v ním

založenej právnickej osobe majetkovú účasť“, keďže žalovaný neuviedol, na základe ktorého zákonného ustanovenia k tejto úvahe dospel. V danom prípade je relevantné iba to, že žalovaný je povinnou osobou v zmysle zákona o slobode informácií. Na základe vyššie uvedených skutočností mal žalobca za to, že je právne správny záver krajského súdu, že žalovaná je osobou povinnou podľa zákona o slobode informácií, ktorý krajský súd v predmetnom rozsudku aj dostatočne právne odôvodnil. Na podporu vyššie uvedených tvrdení žalobca súdu predložil Odpoveď na žiadosť o poskytnutie informácií z 27.02.2012 Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s., (ktorú taktiež založil FNM), v ktorej Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. o.i. uviedla, že podľa zákona o slobode informácií je BVS ako povinná osoba povinná sprístupňovať informácie.

Záverom uviedol, že aj iné vodárenské spoločnosti, ktoré taktiež založil FNM, majú bežne na ich oficiálnych internetových stránkach sekciu Slobodný prístup k informáciám, a v nej tá-ktorá vodárenská spoločnosť o. i. uvádza, že je povinnou osobou podľa ust. § 2 ods. 3 zákona o slobode informácií. Na základe uvedených skutočností mal žalobca za to, že odvolanie žalovanej je nedôvodné a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 177,86 Eur.

IV.

Argumentácia rozhodnutí žalovanej

Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 04.02.2014 adresovanom žalobcovi uviedla, že v zmysle zákona o slobode informácií ním požadované informácie nie je povinná sprístupniť. Podaniu vyjadrenia predchádzala žiadosť žalobcu zo dňa 27.01.2014, v ktorej žiadal, aby mu zo strany žalovanej, ako osoby povinnej podľa § 2 citovaného zákona boli sprístupnené informácie:

1. Kto je vlastníkom vodovodu a kanalizácie nachádzajúcich sa na nehnuteľnostiach v jeho vlastníctve, v obci U., katastrálne územie U., na ul. U., zapísaných na LV č. XXXXX, a to na parcelách KN-C č. 1518/1,2,3,4,25,26,27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 41, 43, 44 a 45, ktoré sú žalovaným zakreslené na priloženej situácii.
2. V prípade, že vodovod a kanalizácia nie sú vo vlastníctve žalovaného, žiadal o predloženie kópie zmluvy, resp. zmlúv o výkone správy verejného vodovodu a verejnej kanalizácie.

Dňa 17.02.2014 sa žalobca voči rozhodnutiu žalovanej o nesprístupnení informácií odvolal. Žalovaná po márnom uplynutí zákonnej lehoty 15 dní o odvolaní nerozhodla, v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií sa preto malo za to, že dňa 06.03.2014 vydala žalovaná fiktívne rozhodnutie, ktorým podané odvolanie zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila.

V.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. augusta 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.). Orgánmi verejnej správy sa rozumejú orgány štátnej správy, orgány územnej samosprávy, orgány záujmovej samosprávy a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré

zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len „povinné osoby“) sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií povinnými osobami sú ďalej právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o slobode informácií povinnými osobami sú ďalej aj právnické osoby založené povinnými osobami podľa ods. 1 a 2.

Podľa § 3 ods. 1, 3 zákona o slobode informácií každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje.

Podľa § 14 ods. 1 zákona o slobode informácií žiadosť možno podať písomne, ústne, faxom, elektronickou poštou alebo iným technicky vykonateľným spôsobom.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o slobode informácií žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do 8 pracovných odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov v žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3, a to do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 3 zákona o slobode informácií ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie, či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o slobode informácií proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

Podľa § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií o odvolaní proti rozhodnutiu povinnej osoby rozhoduje nadriadený povinnej osoby, ktorá vo veci rozhodla alebo mala rozhodnúť. Ak ide o rozhodnutie obecného úradu, o odvolaní rozhoduje starosta obce (primátor). Proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy možno podať rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy.

Podľa § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 4 zákona o slobode informácií rozhodnutie o odmietnutí žiadosti možno preskúmať v súdnom konaní podľa osobitného zákona.

Podľa § 22 ods. 1 zákona o slobode informácií ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, použijú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil fiktívne rozhodnutie žalovanej zo dňa 06.03.2014, ako aj rozhodnutie žalovanej zo dňa 04.02.2014 a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal odvolacie dôvody žalovanej najmä z toho pohľadu, či boli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Námietku žalovanej, že krajský súd aplikáciou gramatického výkladu ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. v napadnutom rozsudku dospel k nesprávnemu právnemu záveru, pretože otázku posúdenia vzťahu žalovanej a FNM mal posudzovať širšie vo vzťahu k možnej majetkovej účasti FNM, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Taktiež je nedôvodné tvrdenie, že žalobca obchádza zákon tým, že sa domáha „zadarmo“ informácií, ktoré štandardne poskytujú za odplatu.

Medzi právnické osoby zriadené zákonom, ktoré sú v zmysle § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií povinnými osobami patrí aj FNM Slovenskej republiky. Rovnako ako krajský súd má odvolací súd, s poukazom na notársku zápisnicu N 106/2003, Nz 25638/2003, za preukázané, že zakladateľom žalovanej bol FNM a preto žalovaná patrí medzi povinné osoby vyplývajúce z § 2 ods. 3 zákona o slobode informácií, nakoľko ide o právnickú osobu založenú povinnou osobou podľa § 2 ods. 2 zákona o slobode informácií.

„...všetky povinné osoby vyplývajúce z ustanovenia § 2 ods. 1, 2 a 3 zákona o slobode informácií majú v zásade *ratione materiae* plnú informačnú povinnosť v rozsahu svojej činnosti. Jedinou výnimkou sú právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií, pretože rozsah informačnej povinnosti týchto subjektov je *ratione materiae* vymedzený tak, že sa týka iba ich rozhodovacej činnosti, nie teda celej činnosti.“

(Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 236/06 zo dňa 28. júna 2007)

Právo na prístup k informáciám spolu s právom na slobodu prejavu sú ústavnými právami každého subjektu garantovanými Ústavou Slovenskej republiky, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd poukazuje na to, že aj fiktívne rozhodnutie treba považovať za správne rozhodnutie a ako také môže citeľne zasiahnuť do sféry práv a povinností iného subjektu, z čoho vyplýva že také rozhodnutie nie je možné vylúčiť zo súdneho prieskumu v správnom súdnictve. Tvrdenia žalovanej nemajú oporu v zákone, ide len o jej subjektívny názor, ktorý nie je odôvodnený citáciou zákona, či ustálenou judikatúrou súdov.

Zákon o slobode informácií v § 19 ods. 3 prezumuje vydanie negatívneho rozhodnutia o podanom odvolaní (procesná fikcia), konkrétne zamietnutie odvolania a potvrdenie napadnutého rozhodnutia o odmietnutí požadovanej informácie, ak odvolací orgán nerozhodne do 15 dní od doručenia odvolania žiadateľom. Za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia, čo je ďalšia procesná fikcia. V § 19 ods. 4 tohto zákona sa ustanovuje, že rozhodnutie o odmietnutí žiadosti možno preskúmať v súdnom konaní podľa osobitného zákona, za ktorý sa považujú ustanovenia § 244 a nasl. O.s.p. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií treba vykladať tak, že nezbavuje správny orgán povinnosti riadne vykonať odvolacie (prvostupňové) konanie a následne vydať riadne rozhodnutie.

„Účelom zavedenia inštitútu fiktívneho rozhodnutia určite nebolo „legalizovať“ nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Práve naopak, jeho účelom bolo poskytnúť ochranu tomu, kto sa obrátil so žiadosťou na povinnú osobu o sprístupnenie informácie, pred jej nečinnosťou.“

(Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 SžI 1/2011 zo dňa 15. decembra 2011)

Fiktívne rozhodnutie je už svojou povahou nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP, a preto bez ďalšieho zrušiteľné správnym súdom.
(Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. mája 2011, sp. zn. 3SŽi 3/2011)

S poukazom na ustálenú judikatúru odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej v zmysle § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií treba považovať za nezákonné z dôvodu, že neobsahuje zákonom predpísané náležitosti. Predovšetkým neobsahuje odôvodnenie, čo samo osebe je dôvodom pre zrušenie takéhoto rozhodnutia (§ 250j ods. 2 veta druhá O.s.p.). Nakoľko aj prvostupňové rozhodnutie povinnej osoby trpí nedostatkom dôvodov, bolo potrebné aj toto rozhodnutie považovať za nepreskúmateľné.

Odvolacie námietky žalovanej neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ krajský súd rozhodnutia žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil a rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal náhradu trov odvolacieho konania, podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“). Právny zástupca predložil dňa 13.05.2015 spolu s vyjadrením k odvolaniu vyúčtovanie trov právneho zastúpenia v celkovej výške 177,86 Eur. Najvyšší súd Slovenskej republiky mu priznal trovy právneho zastúpenia nasledovne:

Za podanie vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 13.05.2015 vo výške 139,84 Eur podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 1/6 výpočtového základu a režijný paušál vo výške 8,39 Eur. Ďalej bola právnenému zástupcovi žalobcu, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) priznaná uplatnená DPH zo základu 148,22 Eur podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 20 % v sume 29,64 Eur. Celkom boli priznané žalobcovi na náhradu tieto trovy konania: 139,84 Eur + 8,39 Eur + 29,64 Eur = 177,86 Eur.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.